

Program Národní a kulturní identity (NAKI)
Projekt VaV MK ČR DG 16P02M034 Identifikace a prezentace památkového potenciálu
historické kulturní krajiny České republiky

Specializovaná mapa s odborným obsahem

NÁVRH KONCEPCE REGENERACE ČÁSTI ÚZEMÍ PAMÁTKOVÉ ZÓNY

ZAHRÁDECKO

Předkladatel výsledku:

České vysoké učená technické v Praze, fakulta stavební
Thákurova 7, 166 29 Praha 6 - Dejvice

Hlavní řešitel (autor - garant výsledku):

Ing. arch. Karel Kuča (ČVUT v Praze)

Spoluřešitelé (spoluautoři)

Doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc, prof. Ing. arch. ThLic. Jiří Kupka, Ph.D., Ing. arch. Simona Vondráčková, Ph.D.

Výstup byl zpracován v rámci řešení III. etapy projektu – Prezentace památkového potenciálu historické kulturní krajiny ČR, v rámci Aktivita 1803A03 – Zpracování pilotních studií prezentujících možnosti odpovědného nakládání s historickou kulturní krajinou.

Praha – červen 2020

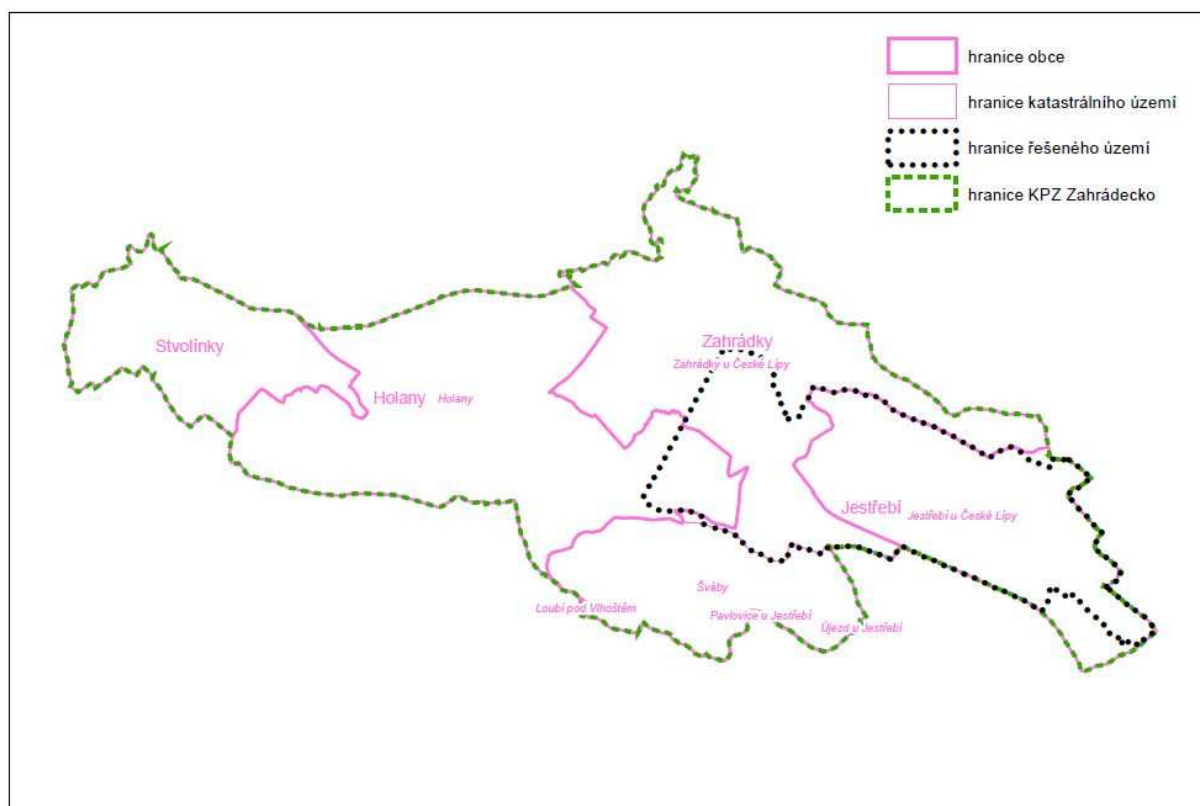
A. TEXTOVÁ ČÁST

A.1

Vymezení a identifikační údaje krajinné památkové zóny

Koncepce regenerace je zpracována pro jihovýchodní část území památkové zóny Zahrádecko, která byla vyhlášena vyhláškou Ministerstva kultury č. 208/1996 Sb. o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny.

Hranice řešeného území části památkové zóny Zahrádecko, pro kterou je zpracováván tento Návrh koncepcie regenerace, začíná na silnici I/15 v místě napojení místní komunikace, která k jihu pokračuje cestou s alejí ke kostelu sv. Barbory. Hranice pokračuje jihovýchodním směrem podél silnice I/15, z jihozápadu obchází směrem k jihu zastavěné území Zahrádek v lokalitě U Staré pošty, podél kterého se stáčí k severovýchodu k silnici I/9. Poté pokračuje k severu a severovýchodu až k hranici k.ú. Jestřebí. Pokračuje po hranicích katastrálního území a dále po severovýchodním břehu Novozámeckého rybníka až do obce Jestřebí – Provodín. Obec obchází ze severovýchodu po hranici zastavěného území a připojuje se na silnici I/9 a pokračuje po ní směrem na Zahrádky. Za kótou 261 se opět lomí a pokračuje po katastrální hranici k.ú. Zahrádky k soše sv. Jana Nepomuckého a dále k západu ke katastrální hranici k.ú. Holany. U hájenky se lomí k severu po cestě a přes mostek na Dolském potoce k Valdštejské (lipové) aleji. Podél aleje směřuje k severovýchodu až k okraji zastavěného území Zahrádek, lomí se k východu a obchází z jihu a východě zastavěné území až k silnici I/15.

Obr. 1: Schéma řešené části území památkové zóny Zahrádecko

Řešené území náleží administrativně do následujících územních či správních jednotek:

KRAJ	Liberecký kraj
OKRES	Česká Lípa
OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ	Česká Lípa

POVĚŘENÝ OBECNÍ ÚŘAD	OBEC	KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ	ČÁST OBCE
Česká Lípa	Zahrádky	Zahrádky u České Lípy	Zahrádky Borek
	Holany	Holany	Holany
	Jestřebí	Jestřebí u České Lípy	Jestřebí

A.2

Předmět ochrany krajinné památkové zóny

Předmětem koncepce regenerace části území koncepce regenerace je identifikace urbanistické a krajinné struktury a prostorových vazeb v KPZ, definovaných v plánu ochrany, z hlediska míry narušení či ohrožení kulturních hodnot vytvářejících nebo doplňujících památkovou podstatu KPZ a stanovení obnovy zaniklých či částečně zaniklých částí krajinné struktury. Předmětem je dále návrh priorit regeneračních zásahů a opatření vzhledem k významu zaniklého komponentu a jeho technického stavu a návrh regenerace kulturních hodnot památkové zóny s popisem jednotlivých regeneračních zásahů včetně odůvodnění.

Cílem koncepce regenerace je identifikace cílového stavu krajiny a způsobu jeho dosažení s ohledem na přírodní a kulturní hodnoty krajiny a zajištění památkové podstaty území.

Zahrádecko představuje cenný segment historické kulturní krajiny, vynikající pestrostí přírodních podmínek a stopami historického osidlování a kultivace. Historickou identitu krajiny dokládají četné pamětihodnosti různých historických období – torza středověkých hrádků, renesanční a barokní sídla a letohrádky, barokní a klasicistní osy a průhledy, významné rybníční soustavy – Holanská a Jestřebsko-dokeská, jejichž počátky sahají až do vrcholného středověku s vrcholem v 15. století a též dochované části lovecké krajiny, vyvíjející se od 16. století. Krajina byla doplněna sochami světců. V první čtvrtině 19. století byla krajina – v návaznosti na zámecký park – mezi Zahrádkami, Vítkoveckou oborou a kostelem sv. Barbory rozčleněna systémem alejí a doplněna některými drobnějšími stavbami. Po zbytek 19. století se rozvíjela kultivace romantických scenérií ve skalnatém údolí Peklo pod Zahrádkami a v dalších částech krajiny.

Hlavním důvodem památkové ochrany Zahrádecka jsou komponované krajinné úpravy, ale srovnatelný význam připadá i znakům organicky vyvinuté kulturní krajiny, mezi nimiž má největší význam z technického hlediska unikátní Holanská rybníční soustava a Novozámecký rybník. Zahrádecko je však jako součást Máchova kraje také asociativní kulturní krajinou. I přes vyhlášení krajinné památkové zóny v roce 1996 a záchranu mnoha drobných památek a komponent kulturní krajiny zůstává řada kulturně historických hodnot zdejší krajiny ohrožena.

Řešené území zahrnuje východní část památkové zóny – lesozemědělskou a loveckou krajinu jižně od Zahrádek, ohraničenou na západě Valdštejskou alejí, na východě okrajem Zahrádek a komunikací I/16 a na jihu pak katastrální hranicí a okrajem porostů Vítkovecké obory. Východněji přiléhá výběžek rybníční krajiny Jestřebské kotliny s Novozámeckým rybníkem s jeho břehovými polohami směrem k silnici I/16. Areál rybníka včetně obnovné bašty, náпустního i výпустního kařonu je v dobrém

stavu a poskytuje dobrou prezentaci kulturních hodnot. Prostor Novozámeckého rybníka navazuje na zaniklý Mnichovský rybník.

Kulturní hodnoty takto vymezeného území spočívají jak v jedinečných památkách středověké rybniční soustavy, tak také - a z hlediska krajinářských úprav kontinuálně se vyvíjejí krajiny - v postupně se proměňující komponované krajině s určující komponentou Valdštejnské (lipové) aleje propojující zámek s Novozámeckou bažantnicí a směřující na zaniklý gloriét ve Vítkovecké oboře (mimo řešené území). Cesta s lipovou alejí prochází otevřenými plochami polí, takže vyniká mohutnost prostorové osy aleje, její zakončení na jihu okrajem bažantnice a na severu okrajem zámeckého parku a sochou sv. Michaela Archanděla. Tato prostorová skladba je v krajině výrazně zachována.

Na Valdštejnskou alej v první čtvrtině 19. stol. navázaly další dvě aleje, tvořící ve výsledku osový trojzubec. Každá z os měla pohledový cíl – gloriét v oboře, gloriét v bažantnici a kostel. Sv. Barbory. Zatímco gloriét v oboře je zaniklý a gloriét v bažantnici je zříceninou, kostel sv. Barbory představuje v krajině architektonickou dominantu. Středová cesta s ovocnou alejí, směřující na gloriét v Novozámecké bažantnici zanikla. Alej při cestě ze zahrádek ke kostelu sv. Barbory byla obnovena jako ovocná, stejně jako část aleje kolem cesty od Staré pošty (ze zaniklé osady Herrnsen) k cestě mezi kostelem sv. Barbory a bývalou Lindenschänke („Lipový hostinec“), avšak pouze k cestě ze Zahrádek ke kostelu. Další část, v minulosti vizuálně směřující na ostrůvek bývalého rybníka v bažantnici a hlavně na krajinnou dominantu vrchu Vlhošť, zůstala neobnovena. Aleje podél cest mezi sochou sv. Starosty, kostelem a Valdštejnskou alejí jsou fragmentární.

Navzdory zcela zaniklým prvkům kompozice je komponovaná prostorová struktura v krajině patrná a je doplněna méně viditelnými prvky, jakými je dvouobloukový Barbořin most, sochy a křížky. V současném stavu je však stav některých důležitých prvků krajiny neutěšený, což se týká havarijního stavu Barbořina mostu a gloriétu v Novozámecké bažantnici.

Obr. 2: Segment geometricky komponované krajiny mezi Novým zámkem v zahrádkách a koridorem Bobřího potoka a Novozámeckou bažantnicí. Na leteckém snímku je patrná hlavní krajinná osa Valdštejnské aleje, směřující od zámku k Novozámecké bažantnici, osa od Zahrádek ke kostelu sv. Barbory a částečně obnovená příčná osa od lokality Stará pošta ve směru na pohledový cíl vrchu Vlhošť (foto Martin Gojda 2012)

Obr. 3: Novozámecký rybník s litorálními porosty, přecházejícími v louky a drobné lesní porosty v segmentu Jestřebské kotliny - krajiny rybníků Jestřebsko - dokeské rybníční soustavy představuje ve východní části řešeného území typ krajiny, zcela odlišný od kultivované komponované krajiny vrchnostenského sídla (foto Martin Gojda 2012)

Krajinná památková zóna Zahrádecko představuje historickou kulturní krajinu, ve které jsou přítomny stopy kultivace a přetváření krajiny v různých historických obdobích, přičemž některé z těchto hodnot jsou zcela jedinečné. V krajinném segmentu řešeného území jsou z těchto nejceněnějších hodnot přítomny části komponované krajiny – barokní osa Valdštejnské aleje s renesanční historií, skladba členění krajiny (zámek s parkem, lipová alej, bažantnice, obora) doplněná barokně-klasicistním schématem trojzubce alejí s příčnou osou. Rybníční krajina Jestřebsko-dokeské soustavy je zastoupena jedinečnou kulturní památkou Novozámeckého rybníka s doprovodnými objekty. Je nezbytné tyto hodnoty zohlednit v péči o krajinu a v záměrech využití území, představovaných územním plánem a dalšími nástroji územního a krajinného plánování.

Krajina řešeného území části KPZ Zahrádecko je cenná nejenom z hlediska kulturních hodnot, ale také z hlediska hodnot přírodních. Záměry regenerace bude proto třeba řešit s respektováním ochranných podmínek krajiny ochrany dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny i mezinárodních úmluv. Novozámecký rybník a jeho okolí je zahrnuto do CHKO Kokořínsko – Máchův kraj, NPR Novozámecký rybník, do území soustavy NATURA 2000 jako Evropsky významná lokalita (EVL) i jako Ptačí oblast a zároveň je součástí mokřadů Ramsarské úmluvy. Hlavní prvek komponované krajiny – Valdštejnská (lipová) alej, je chráněna jako PP Zahrádky u České lípy a zároveň jako součást Evropsky významné lokality soustavy NATURA 2000, niva Bobřího potoka se stopami zaniklého Mnichovského rybníka jako VKP ze zákona.

Obr. 4,5,6,7: Evropsky významné lokality (EVL) soustavy NATURA 2000, mokřady Ramsarské úmluvy, Ptačí oblast soustavy NATURA 2000 (<https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>), zvláště chráněná území dle zák. č. 114/1992 Sb. (<https://drusop.nature.cz/>)

A.3

Vyhodnocení částí urbanistické a krajinné struktury a prostorových vazeb v KPZ, definovaných v plánu ochrany z hlediska míry narušení či ohrožení kulturních hodnot vytvářejících nebo doplňujících památkovou podstatu KPZ.

(A.3.1) Ohrožení kulturních hodnot vytvářejících nebo doplňujících památkovou podstatu KPZ

Přes vyhlášení krajinné památkové zóny v roce 1996 a záchranu mnoha, především drobných i větších památek, zůstávají kulturně historické hodnoty zdejší krajiny ohroženy. Vedle neutěšeného až havarijního stavebního stavu některých objektů, dochází u uměle založených přírodních ploch k degradaci programové náplně, provázené postupným stíráním historicky vzniklých kompozičních jevů a vazeb. K výraznému ohrožení krajinného rázu a narušení kulturně historické podstaty zdejší komponované krajiny by došlo v případě realizace některých záměrů, zakotvených v platném územním plánu, a to především na úseku dopravy (křížení dopravních tras, nové silniční přeložky protínající komponované části krajiny apod.).

Pro zachování integrity krajinného celku a pro udržení hodnot historické kulturní krajiny je zejména důležitá péče o historickou cestní síť s navazující drobnou sakrální architekturou a cílená péče o veškeré vegetační části krajiny - plochy, linie, prvků a jejich struktury. Cílem obnovy kulturních hodnot v tomto segmentu krajiny by měla být obnova cest a alejí ve stavu, zachyceném na mapě Stablního katastru. Péče by měla být věnována stavu alejí a cest.

Pro zachování struktury a prostorových vztahů krajiny je nezbytné průběžné sledování a odborné posuzování záměrů rozvoje sídel Zahrádky a Borek směřující k souladu mezi odpovídajícím využitím, údržbou, obnovou a regenerací všech složek historické kulturní krajiny.

(A.3.2) Části krajinné struktury a prostorové vazby, které jsou zásadní z hlediska kulturních hodnot KPZ (podrobný popis jednotlivých prvků je uveden v Odůvodnění Plánu ochrany řešeného území části KPZ Zahrádecko v kap. C.2)

Obr. 8: Areál kostela sv. Barbory se samostatně stojící zvonici, přístupového schodiště se sochařskou výzdobou, hřbitovem a ohradní zdí v jedinečné poloze nad zaniklým Mnichovským rybníkem (dnes novou Bobřího potoka tvoří krajinnou dominantu ukončující jednu z trojzubce os geometrické kompozice (foto Martin Gojda 2012)

(A.3.2.1) Části krajinné struktury

1) Kulturní památky

- a) Novozámecký rybník – areál s objektem bašty, s nápuštním a výpuštním objektem (Mnichovská a Novozámecká průrva)
- b) Kostel sv. Barbory – areál
- c) Hostinec v Zahrádkách
- d) Mostek se sochami
- e) Socha sv. Michaela Archanděla
- f) Socha sv. Starosty
- g) Socha sv. Jana Nepomuckého

2) Významné komponenty tvořící krajinné hodnoty

- a) Historická cesta lipovou alejí k Novozámecké bažantnici a dále bažantnicí k Dolskému potoku
- b) Historická cesta ze Zahrádek ke kostelu sv. Barbory
- c) Historická cesta od Staré pošty od zaniklé osady Herrnsen) k okraji nivy Bobřího potoka (částečně zaniklá) vizuálně směřující na Vlhůšť

- d) Valdštejnská (lipová) alej od okraje modelového území přes Novozámeckou bažantnici až k Dolskému potoku
- e) Obnovená alej podél cesty ze Zahrádek ke kostelu sv. Barbory
- f) Obnovená alej podél cesty od Staré pošty (od zaniklé osady Herrnsen) k okraji nivy Bobřího potoka (částečně zaniklá) vizuálně směřující na Vlhošť
- g) Plocha významného otevřeného prostoru mezi Valdštejnskou alejí a zaniklou alejí od zahrádek k Novozámecké bažantnici
- h) Plocha významného otevřeného prostoru mezi zaniklou alejí od zahrádek k Novozámecké bažantnici k cestě s obnovenou alejí ze Zahrádek ke kostelu sv. Barbory
- i) Plocha významného otevřeného prostoru mezi cestou s obnovenou alejí ze Zahrádek ke kostelu sv. Barbory, okraje Zahrádek a silnicí I/16
- j) Novozámecká bažantnice
- k) Koridor Bobřího potoka se zaniklým Mnichovským rybníkem

(A.3.2.2) Dochované historické uspořádání a prostorové vztahy

- 1) Geometrická kompozice os tvořených cestami a alejemi jižně od Zahrádek mezi zámek a koridorem Bobřího potoka – trojzubec os, doplněný příčnými osami
- 2) Osa Valdštejnské aleje vedená v otevřených plochách polí a spojující původně Nový zámek s Novozámeckou bažantnicí, později propojující zámek, Novozámeckou bažantnici až k Dolskému potoku k úpatí Vítkovecké obory
- 3) Skladba ploch historického uspořádání krajiny – zámek s parkem, zemědělská krajina s osovou kompozicí, stopy zaniklého Mnichovského rybníka v dnešní nivě Bobřího potoka, bažantnice, obora (za hranicí řešeného území)
- 4) Vizuální vazby krajinných os na důležité body prostorové skladby (pohledové cíle – na dominantu kostela sv. Barbory, na gloriety v Novozámecké bažantnici, na Vlhošť)
- 5) Plocha Novozámeckého rybníka s litorálními porosty a zejména s dochovanými historickými technickými objekty (Novozámecká průrva, Mnichovská průrva)

(A.3.3) Části krajinné struktury a prostorové vazby doplňující kulturní hodnoty v řešeném území části KPZ

(A.3.3.1) Části krajinné struktury

- 1) Architektonicky cenné stavby, které nejsou kulturními památkami
 - a) Zřícenina gloriety
 - b) Hájovna
 - c) Vesnický dům v Borku
 - d) Kaple Nejsvětější Trojice
 - e) Kříž u Borku
 - f) Křížek u odbočky na cestě ze Zahrádek ke kostelu sv. Barbory
 - g) Torzo skalní kaple – zalesněný skalní výchoz se skalní výklenkovou kaplí u Borku při cestě k sádkám
- 2) Zastavěné území s částečně dochovanými urbanistickými hodnotami
 - a) Borek – zastavěné území sídla s dochovanými stopami půdorysné struktury
 - b) Zastavěné území v okolí kostela sv. Barbory

(A.3.3.) Prostorové vazby doplňující kulturní hodnoty

- 1) Nezastavěné území významné z hlediska zachování prostorových vztahů a vizuálního uplatnění hodnotných komponentů kulturní krajiny (kategorie k1)
 - a) Otevřené plochy polí a luk mezi silnicí I/16 a okrajem Novozámeckého rybníka
 - b) Plochy lesních porostů přiléhající k hranici Novozámecké bažantnice
 - c) Otevřené plochy polí oddělující Novozámeckou bažantnici a okraje porostů Vítkovecké obory
 - d) plochy s porosty terénního ohraničení nivy Bobřího potoka mezi kostelem sv. Barbory a sochou sv. Starosty

- 2) Nezastavěné území krajinné památkové zóny dotvářející prostorové vztahy a půdorysnou strukturu historické kulturní krajiny (kategorie k2)
- a) Otevřené plochy polí a luk a drobné lesní porosty, obklopující zastavěné území Borku
 - b) Další nezastavěné plochy, navazující na plochy kategorie k1

(A.3.4) Míra narušení či ohrožení kulturních hodnot takových částí urbanistické a krajinné struktury a prostorových vazeb v KPZ, které vytvářejí nebo doplňují památkovou podstatu KPZ

(A.3.4.1) Narušení prostorových souvislostí, záměrné geometrizace a narušení vizuálních a kompozičních vazeb – kompozičních os

- a) Absence zásadní středové osy trojzubce os (Cesta s ovocnou alejí ze Zahrádek k okraji nivy Bobřího potoka k cestě od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji) představuje zásadní narušení kulturních hodnot.
- b) Absence chybějících doplňujících částí geometrické kompozice os představuje podstatný zásah do integrity krajinné kompozice. Jedná se o prodloužení – obnovu - historické cesty od Staré pošty (od zaniklé osady Herrnsen) k okraji nivy Bobřího potoka, o obnovu cesty od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji, cesty od okraje zástavby Zahrádek (od zaniklé osady Herrnsen) rovnoběžně se silnicí I/16 k cestě od sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory. Jedná se o prostorové zdůraznění cesty alejemi - alejí podél cesty od odbočky ze silnice I/16 u sochy sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory a alejí podél cesty od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji u zaniklého hostince Lindenschänke).

(A.3.4.2) Potlačení vizuálního významu některých komponent krajiny, důležitých z hlediska kulturních a duchovních hodnot

- a) Omezení nebo zánik vizuálního uplatnění některých architektonicky cenných objektů, důležitých v kompozici krajiny v důsledku torzálního nebo havarijního stavu (Zřícenina gloriety v Novozámecké bažantnici, Roubená hájovna na severním okraji bažantnice)
- b) Neúplnost nebo zánik některých alejí, které jsou součástí krajinné kompozice, představuje snížení významu, spočívajícího v celistvosti krajinné kompozice (Alej podél cesty od odbočky ze silnice I/16 u sochy sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory, alej podél cesty od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji u zaniklého hostince Lindenschänke).

(A.3.4.3) Stavební stav, který ohrožuje existenci objektu nebo narušuje charakter stavby

- a) Havarijní nebo torzální stav architektonicky cenných objektů, důležitých v kompozici krajiny (Zřícenina gloriety v Novozámecké bažantnici, Roubená hájovna na severním okraji bažantnice) představuje velmi problematický stav, který může směřovat k zániku důležitých prvků krajinné kompozice.

(A.3.4.4) Narušení charakteru a stavu cest

- a) Ve stavu některých cest je patrný nedostatek údržby (Valdštejnská alej) nebo je patrný zanikající charakter cesty (Alej podél cesty od odbočky ze silnice I/16 u sochy sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory, Alej podél cesty od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji u zaniklého hostince Lindenschänke).

A.4

Obnova zaniklých komponent historické kulturní krajiny

(A.4.1) Přehled zaniklých komponent

k.ú. Zahrádky	
Druh komponenty	Popis
Regenerační opatření	
cesta s ovocnou alejí zaniklá	<i>Prodloužení (obnova) historické cesty, vizuálně směřující na Vlhošť - od Staré pošty (od zaniklé osady Herrnsen) k okraji nivy Bobřího potoka k cestě od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji</i>
Obnova zaniklé cesty a ovocné aleje se bude opírat o odbornou studii obnovy zaniklých prvků geometrické komponované krajiny Zahrádečka. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).	
cesta s ovocnou alejí zaniklá	<i>Cesta s ovocnou alejí ze Zahrádek k okraji nivy Bobřího potoka k cestě od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji – obnova středové osy kompozice trojzubce os</i>
Obnova zaniklé cesty a ovocné aleje se bude opírat o odbornou studii obnovy zaniklých prvků geometrické komponované krajiny Zahrádečka. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).	
cesta s ovocnou alejí zaniklá	<i>Cesta od okraje zástavby Zahrádek (od zaniklé osady Herrnsen) rovnoběžně se silnicí I/16 k cestě od sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory</i>
Obnova zaniklé cesty a ovocné aleje se bude opírat o odbornou studii obnovy zaniklých prvků geometrické komponované krajiny Zahrádečka. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).	
cesta s alejí zaniklá	<i>Alejí podél cesty od odbočky ze silnice I/16 u sochy sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory</i>
Technické řešení povrchu cesty a obnova a doplnění aleje se bude opírat o odbornou studii obnovy zaniklých prvků geometrické komponované krajiny Zahrádečka. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).	
cesta s alejí zaniklá	<i>Alejí podél cesty od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji u zaniklého hostince Lindenschänke</i>
Technické řešení povrchu cesty a obnova a doplnění aleje se bude opírat o odbornou studii obnovy zaniklých prvků geometrické komponované krajiny Zahrádečka. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).	
rybník zaniklý	<i>Zaniklý Mnichovský rybník, jehož rozloha zaujímá část nivy Bobřího potoka mezi Barbořiným mostem a Mnichovskou průrvou Rozloha je zobrazena ve výkresu č. 3</i>
Obnova rybníka na základě komplexní projektové dokumentace respektující historický stav současné přírodní hodnoty lokality.	

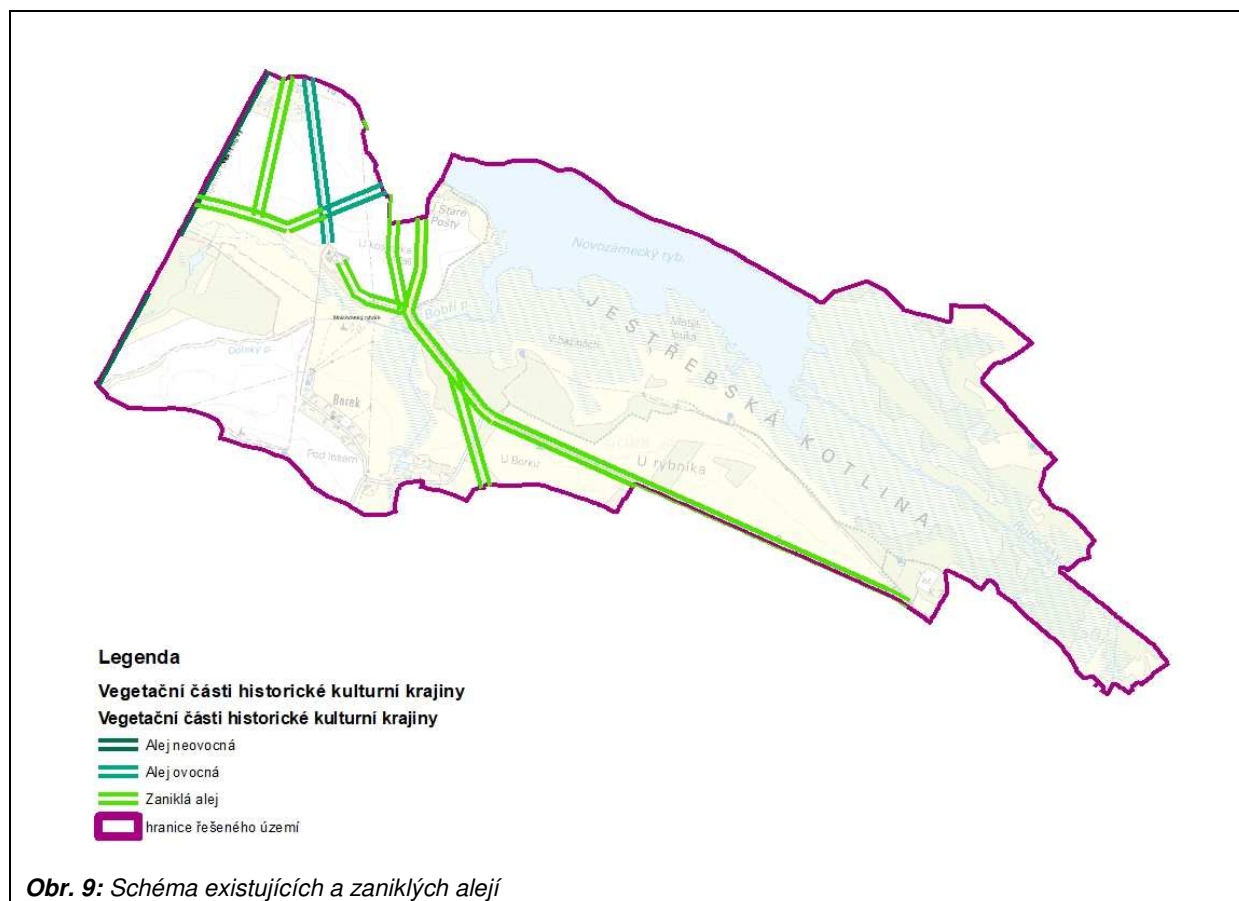
(A.4.2) Zdůvodnění obnovy zaniklých komponent

Ve struktuře krajiny KPZ Zahrádecko hrají vedle kulturních památek zásadní roli dochované významné komponenty tvořící krajinné hodnoty. V případě řešeného území části KPZ jsou to především cesty, provázené alejemi, které představují základní prvky prostorové skladby historické kulturní krajiny na Zahrádečku. Tyto hlavní komponenty jsou doplněny dalšími – otevřenými plochami polí a luk a řadou drobnějších architektonicky cenných staveb a drobných sakrálních prvků, které spoluvytvářejí působivost kompozičních záměrů a spoluvytvářejí charakteristický vzhled a identitu tohoto segmentu

historické kulturní krajiny. Významné komponenty tvořící kulturní hodnoty, jsou uvedeny v odstavci A.3.2.1 této koncepce regenerace.

Prostorové uspořádání komponované krajiny Zahrádecka, opírající se o takové prvky krajiny, jakými jsou kulturní památky a jejich areály a významné komponenty tvořící kulturní hodnoty, vytvářejí krajinnou strukturu a prostorové vazby, které jsou zásadní z hlediska kulturních hodnot KPZ. Působivost a čitelnost této struktury a prostorových vztahů tkví v takových kvalitách krajinné struktury, jakými je výraznost prostorových os tvořených cestami s alejemi, pohledové cíle jednotlivých os, vzájemné vazby geometrické kompozice mezi trojzubcem os a příčnými osami, efekt ukončení os na okraji nivy Bobřího potoka a pokračování vizuálních os do Novozámecké bažantnice a dále na pozadí lesnatého horizontu.

Kompoziční princip výrazné barokní osy, protínající hlavní součásti krajiny vrchnostenského sídla (osa Valdštejnské aleje má zřejmě ještě starší původ) a propojující sídlo – Nový zámek v Zahrádkách s bažantnicí, oborou a loveckým zámečkem Vítkovec, doplněné na počátku 19. století do podoby trojzubce os, tvořených cestami s alejemi, je zásadním kompozičním principem krajinářské úpravy, která spolu se směřováním os na vlastní vizuální i symbolické cíle, představuje jedinečný segment komponované krajiny. Integrity přírodních podmínek a prvků a struktur krajinářských úprav je zřetelně narušena zánikem některých prvků, které jsou zřetelně doloženy v historických mapách i v ikonografii. Dochází zde proto k výraznému narušení a oslabení čitelnosti kompozice. Zásadním problémem je zde zánik a dnešní absence středové osy trojzubce – cesty doprovázené zřejmě ovocnou alejí, která směřovala od zámku k okraji nivy Bobřího potoka a za koridorem potoka pak do Novozámecké bažantnice ke gloriету, který se dodnes zachoval jako zřícenina, resp. torzo.

Cesta ovocnou alejí, směřující od okraje zaniklého sídla Herrnsen – dnes lokalita U Staré pošty, k okraji nivy Bobřího potoka a vizuálně směřující na Vlhošť a za koridorem potoka do bažantnice na ostrůvek v rybníku, byla obnovena jenom částečně. Tím byl obnoven princip prostorového efektu, kdy délka os trojzubce, procházejících otevřenými plochami polí, končila v podobné vzdálenosti u příčné osy aleje. Tato osa však měla své pokračování, které dnes v krajině chybí.

Ohraničení nivy Bobřího potoka, symbolicky vyjadřujícího severní břeh zaniklého Mnichovského rybníka, bylo v krajině kompozici zdůrazněno cestou s alejí. Souvislost aleje a čitelnost cesty dnes v krajině chybí a krajinná kompozice je tím narušena.

Sekundární význam má osa zaniklé cesty s alejí, směřující ze zaniklého sídla Herrnsen ke křižovatce se sochou sv. Starosty téměř paralelně s císařskou silnicí.

Do problémů popisované geometrické kompozice a do problémů jejího narušení patří i stav gloriety v Novozámecké bažantnici a zánik krajinářsky náročné úpravy samotné bažantnice. Gloriet tvořil cíl a pohledové či symbolické ukončení středové osy trojzubce a je tak pro geometrickou kompozici velmi důležitým bodem. Krajinářská úprava bažantnice je v komponované krajině důležitá tím, že kontrastuje s robustní barokní osou Valdštejské aleje i s geometrickou nápadností barokně-klasicistního principu trojzubce os sbíhajících se v budově zámku - v těžišti kompozice – těžišti panství.

Zaniklý Mnichovský rybník se sice krajinářsky vztahuje více k rybníční soustavě Jestřebsko - dokeské, reprezentované v řešeném území Novozámeckým rybníkem, ale v komponované krajině by jeho obnovení přispělo nejenom k obnově části rybníční soustavy, ale také by posílilo význam krajinného předělu v komponované krajině a obnovilo by krajinářsko-estetický efekt vodní hladiny ohraničené okrajem porostu bažantnice.

A.5

Návrh priorit regeneračních zásahů a opatření

Priority regeneračních zásahů a opatření se odvíjejí na jedné straně od toho, jak důležitá je obnova zaniklého prvku pro úplnost a integritu kompozičních záměrů, které představují hlavní kulturní hodnoty řešeného území části KPZ a na druhé straně od aktuálního stavu nemovitostí a od toho, v jakém stavebním stavu jsou stavební objekty, u kterých jsou regenerační zásahy nebo jejich obnova přípustné. Pro řešené území části KPZ Zahrádecko byly jednotlivé regenerační zásahy uspořádány do tohoto sledu priorit, přičemž však není stanoveno, v jakých etapách by jednotlivé priority byly realizovány. Bude záležet na řadě okolností, zejména na majetkoprávních poměrech, na záměrech rozvoje obce a na souvislostech s jinými prioritami rozvoje území a revitalizace krajiny, na tom, do jakého dotačního programu budou jednotlivé priority zařazeny a na dalších s územně plánovací a krajině plánovací dokumentací.

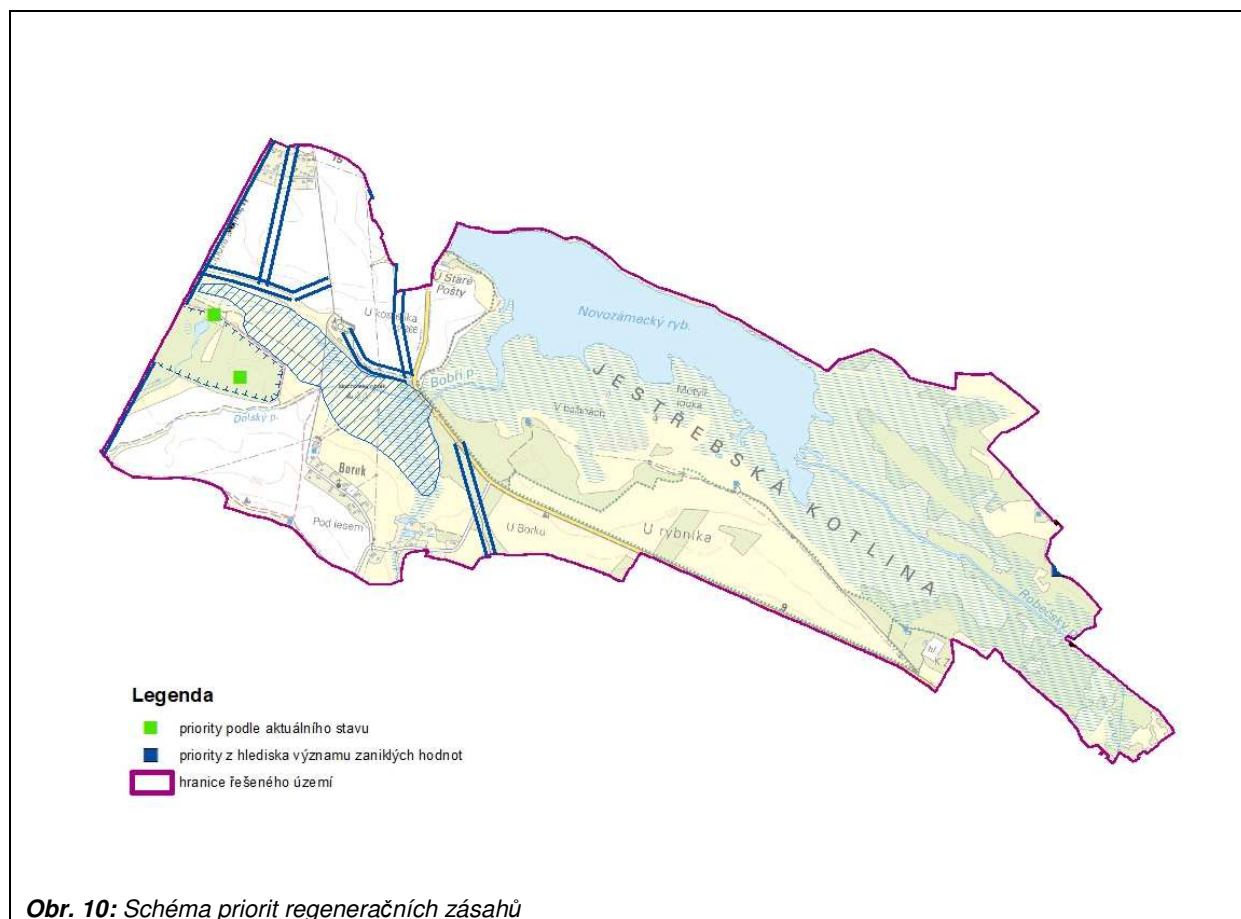
(A.5.1) Priority z hlediska významu zaniklých hodnot pro krajinnou kompozici:

Priorita 1:	Obnova cesty s ovocnou alejí ze Zahrádek k okraji nivy Bobřího potoka k cestě od kostela sv. Barbory k Valdštejské aleji – obnova středové osy kompozice trojzubce os. Doplnění chybějící středové osy trojzubce os komponované krajiny představuje zásadní krok k nápravě narušení geometrické kompozice a potlačení jejího výtvarného a symbolického významu.
Priorita 2:	Obnova cesty s alejí – prodloužení (obnova) historické cesty od Staré pošty (od zaniklé osady Herrnsen) k okraji nivy Bobřího potoka k cestě od kostela sv. Barbory k Valdštejské aleji a obnova cesty s alejí od Staré pošty (od zaniklé osady Herrnsen) jižním směrem k soše sv. Starosty. Dokončení již částečně započaté obnovy příčné osy dotváří logiku a výtvarnou působivost osové kompozice.
Priorita 3:	Valdštejská alej - údržba a obnova existující aleje a úprava a údržba cesty. Dobrý stav cesty a stav aleje je pro krajinnou kompozici základním předpokladem, protože se jedná o nejstarší a hlavní část krajinné kompozice. Zarůstání aleje podrostem a vznik mezernatosti aleje, by se mohl projevit v jejím prostorovém dominantním projevu v obrazu krajiny.

Priorita 4:	Obnova a údržba porostů Novozámecké bažantnice včetně úpravy a obnovení cest. Zatímco hmota porostu bažantnice je ve skladbě krajiny zafixována, její vnitřní uspořádání, které bylo v minulosti výtvarně náročně pojato, je prakticky nečitelné a zaniklé.
Priorita 5:	Obnova a doplnění aleje podél cesty od odbočky ze silnice i/16 u sochy sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory včetně úpravy cesty. Zánik souvislosti této aleje zeslabuje význam ohraničení otevřené zemědělské dominikální půdy vůči nivě Bobřího potoka v prostoru zaniklého Mnichovského potoka.
Priorita 6:	Obnova a doplnění aleje podél cesty od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji u zaniklého hostince Lindenschänke včetně úpravy cesty. Zánik souvislosti této aleje zeslabuje význam ohraničení otevřené zemědělské dominikální půdy vůči nivě Bobřího potoka v prostoru zaniklého Mnichovského potoka.
Priorita 7:	Obnova zaniklého Mnichovského rybníka, jehož rozloha zaujímá část nivy Bobřího potoka mezi Barbořiným mostem a Mnichovskou průrvou. Plocha rybníka by do komponované krajiny vnesla význam prostorového předělu s možnými pohledy ze severního břehu do obnovené bažantnice a na hájovnu, zejména by však byl posílen význam charakteru krajiny rybníků navazující Dokesko – jestřebské soustavy.

(A.5.2) Priority podle aktuálního stavu nemovitostí a nutnosti zlepšení jejich stavebního stavu:

Priorita a:	Údržba nebo obnovné zásahy do zříceniny gloriety v Novozámecké bažantnici. Gloriet, resp. lovecký zámek byl důležitým místem samotné bažantnice, jak naznačuje jeho umístění uprostřed východní části bažantnice a jeho návaznost na spleť cest vedených v duchu přírodně krajinářského parku. Jeho význam jakožto pohledového cíle středové osy krajinné kompozice trojzubce os je nesporný a jeho obnova je proto z hlediska integrity krajinné kompozice důležitá.
Priorita b:	Rekonstrukce roubené hájovny čp. 90 představuje záchranu jednoho z bodů krajinné kompozice, kterými jsou stavby, kulturní dominanta kostela a drobné sakrální prvky. Hájovna dotváří komponované uspořádání Novozámecké bažantnice a její rekonstrukce by významně přispěla k účinku obnovy samotné bažantnice.

Obr. 10: Schéma priorit regeneračních zásahů

A.6

Porovnání zjištěných narušení kulturních hodnot s výčtem komponent krajinné struktury v nezastavěném území, u kterých plán ochrany definoval přípustnost regeneračních zásahů

(A.6.1) Narušení kulturních hodnot a způsoby regenerace

Koncepce regenerace počítá se třemi způsoby regenerace prvků krajiny. Všechny tyto zásahy jsou v Plánu ochrany řešeného území části KPZ Zahradce uvedeny jako přípustné. Jedná se o následující formy:

- Obnova zaniklých významných komponent, které v komponované krajině představují kulturní hodnoty.
- Údržba, rekonstrukce nebo revitalizace existujících významných komponent, které v komponované krajině představují kulturní hodnoty.
- Obnovou a rekonstrukce cenných staveb, které jsou ohroženy nebo jsou v torzálním stavu.
- Obnova historického stavu rybníční krajiny obnovou Mnichovského rybníka

(A.6.2) Soulad navržených záměrů regenerace s plánem ochrany řešeného území části KPZ Zahrádecko

Prvky krajiny, které jsou Koncepcí regenerace navrženy k obnově, rekonstrukci či revitalizaci	Odkaz na Plán ochrany
Obnova zaniklých významných komponent, které v komponované krajině představují kulturní hodnoty.	
<i>Prodloužení (obnova) historické cesty od Staré pošty (od zaniklé osady Herrnsen) k okraji nivy Bobřího potoka k cestě od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji</i>	Kap. A.3.3 A.3.3.a Při pořizování územně plánovací dokumentace musí být stanoven způsob a intenzita využití ploch či pozemků umožňující respektování a zhodnocování dochovaného historického uspořádání kulturní krajiny a jejích hodnotných komponent. Způsob využití ploch či pozemků musí umožňovat respektování a zhodnocování tohoto uspořádání daného jednotlivými komponentami kulturní krajiny a jejich vzájemnými kompozičními a pohledovými vazbami.
<i>Cesta s ovocnou alejí ze Zahrádek k okraji nivy Bobřího potoka k cestě od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji – obnova středové osy kompozice trojzubce os</i>	A.3.3.b Na území památkové zóny jsou nepřipustné takové práce podle § 14 odst. 2 památkového zákona, které by přímo nebo ve svém důsledku vedly k narušení památkových hodnot prostředí památkové zóny popsanych v odůvodnění plánu ochrany.
<i>Cesta od okraje zástavby Zahrádek (od zaniklé osady Herrnsen) rovnoběžně se silnicí I/16 k cestě od sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory</i>	A.3.3.c Změny dochovaného hodnotného historického uspořádání kulturních krajiny a vzájemných kompozičních a pohledových vazeb významných komponent tvořících krajinné hodnoty, vyznačených v grafické části plánu ochrany, jsou nepřipustné včetně posunů polohy, tvarů ohraničení či linií jednotlivých částí prostorové struktury, pokud nejde o změny uvedené v písm. d).
<i>Alejí podél cesty od odbočky ze silnice I/16 u sochy sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory</i>	A.3.3.d Obnova historického uspořádání krajiny v místech, kde byla narušena či zanikla novodobými zásahy, je přípustná. Tato místa jsou vyznačena ve Výkresu 3, který zachycuje optimální cílovou charakteristiku uspořádání krajiny.
<i>Alejí podél cesty od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji u zaniklého hostince Lindenschänke</i>	A.3.3.e Redukce rozsahu dochovaných významných komponent tvořících krajinné hodnoty, vyznačených v grafické části plánu ochrany, je nepřipustná.
	A.3.3.f Obnovení zaniklých významných komponent tvořících krajinné hodnoty, vyznačených ve Výkresu 3 (například zrušených rybníků, alejí, cest aj.), je přípustné.
	A.3.3.g Ve významných otevřených prostorech volné krajiny kategorie k1, vyznačených v grafické části, je nepřipustná jakákoli změna využití, která by znamenala změnu jejich charakteristiky jako otevřené plochy umožňující nerušený vizuální kontakt v rámci celého takto vymezeného území.
	A.3.3.h Plán ochrany nestanoví žádná opatření týkající se přípustnosti konkrétních zemědělských plodin či způsobu zemědělské činnosti na území krajinné památkové zóny.
	A.3.3.i Historické kompoziční osy a průhledy, stejně jako pohledové uplatnění významných stavebních dominant musejí být zachovány. Pokud byly tyto charakteristiky v minulosti potlačeny (například vzrostlou zelení), je přípustná jejich obnova.
	A.3.3.j Vznik nových stavebních dominant je nepřipustný, pokud by narušil či potlačil působení stávajících dominant, historických průhledů, kompozičních a symbolických os a podobně.
	A.3.3.k Eliminace jevů, které jsou ve výkresu označeny jako rušivé, protože narušují historické uspořádání krajiny, je přípustná.
	A.3.3.l Zřizování zahrádkářských osad či chatových osad jakož i jednotlivých chat a jiných rekreačních objektů v nezastavěném území krajinné památkové zóny je nepřipustné.
	A.3.3.m Vytváření nových komponent krajiny v místech, kde nejsou historicky doloženy a nejsou proto vyznačeny ve Výkresu 3, musí být individuálně posouzeno; jsou přípustné pouze v plochách kategorie k2, jen pokud nebudou mít za následek znejasnění historické krajinné struktury a uplatnění kulturních hodnot krajinné památkové zóny.
	A.3.3.n Ve volné krajině v místech, která jsou významná z hlediska zachování prostorových vztahů a vizuálního uplatnění hodnotných

	komponent krajiny (kategorie k1) je nepřípustné umístování velkoplošných reklamních zařízení a plošně či výškově výrazných zařízení pro energetiku. A.3.3.o Podmínky plánu ochrany krajinné památkové zóny se nevztahují na lesní hospodaření, pokud se na dotčeném lesním majetku hospodaří podle schváleného lesního hospodářského plánu nebo lesní hospodářské osnovy. A.3.3.p Podmínky plánu ochrany krajinné památkové zóny se nevztahují na otázky přírody (fauny a flory), výkonu myslivosti a rybářství, pokud nejde o zřizování nových staveb ve volné krajině k takovým účelům.
Údržba, rekonstrukce nebo revitalizace existujících významných komponent, které v komponované krajině představují kulturní hodnoty.	
<i>Valdštejnská alej (p.č. 804, k.ú. Zahrádky).</i>	Kap. A.3.3 – dtto jako výše
<i>Novozámecká bažantnice</i>	
Obnova a rekonstrukce cenných staveb, které jsou ohroženy nebo jsou v torzálním stavu	
<i>Zřícenina gloriety v Novozámecké bažantnici (p.č. 1403, k.ú. Zahrádky).</i>	Kap. 3.2.1
<i>hájovna čp. 90.</i>	A.3.2.1.a Práce podle § 14 odst. 2 památkového zákona nesmějí vést k neodůvodněnému snížení památkové hodnoty stavby.
<i>vesnický dům, Borek čp. 3.</i>	A.3.2.1.b Nástavba patra (pater) je nepřípustná.
	A.3.2.1.c Snesení nehodnotných či rušivých novodobých nástaveb je přípustné.
	A.3.2.1.d Při využívání podkroví pro jakékoli účely jsou přípustné jen takové zásahy, které se nebudou uplatňovat pohledově rušivě a nebudou znamenat zničení historických krovových konstrukcí.
	A.3.2.1.e Vnější vzhled staveb nesmí působit rušivě v důsledku užití nevhodných barev či materiálů.
	A.3.2.1.f Zateplování pohledově exponovaných fasád z vnější strany je nepřípustné.
	A.3.2.1.g U staveb architektonicky cenných je nepřípustné nahrazování dřevěných či jiných historických výplní okenních, dveřních a jiných otvorů za výplně plastové či jiné novodobé a za výplně jiného tvaru, členění a profilace
	A.3.2.1.h Náhrada v minulosti nevhodně osazených novodobých výplní okenních, dveřních a jiných otvorů za tradiční výplně dřevěné či jiné historicky doložené je přípustná.
	A.3.2.1.i Pokud je součástí nemovitosti solitérního charakteru zahrada, vyznačená ve výkresech plánu ochrany, nesmí být její plocha nadměrně zmenšována budováním nových staveb vyjma altánků a jiných obdobných staveb souvisejících s funkčním využíváním zahrady.
Obnova historického stavu rybníční krajiny obnovou Mnichovského rybníka	
<i>Zaniklý Mnichovský rybník, jehož rozloha zaujímá část nivy Bobřího potoka mezi Barbořiným mostem a Mnichovskou průrvou</i>	Kap. 3.3.1 – vyjádření přípustnosti obnovy

A.7

Návrh regenerace kulturních hodnot památkové zóny a popis jednotlivých regeneračních zásahů a odůvodnění každého z navrhovaných zásahů.

(A.7.1) Východiska a principy regenerace kulturních hodnot řešeného území

Krajina Zahrádecka je historickou kulturní krajinou, která patří mezi kontinuálně se vyvíjející krajiny, která je v současné době hospodářsky využívána. Rovněž osídlení včetně dopravní a technické infrastruktury se vyvíjí a přináší na krajinu i do budoucna nové nároky. Z hlediska typologie historické kulturní krajiny v krajině KPZ Zahrádecko vyniká segment krajiny Kategorie I. – „Komponované krajiny“, typ 1. „Geometricky komponované krajiny“. V jedinečnosti podoby tohoto typu spočívá unikátnost prostorové skladby, vzhledu a rázovitosti krajiny.

Geometrické uspořádání krajiny se promítá do charakteru krajiny Kategorie II. – „Organicky vyvinuté krajiny“, ve které jsou patrné znaky typu 9 – „Krajiny vrchnostenských sídel a dvorů“. V krajině je patrné zdůraznění Nového zámku v Zahrádkách jakožto těžiště kompozice krajinné osy (Valdštejnská alej), akcentující význam zámku a připojující k vrchnostenskému sídlu bažantnici a oboru. Později se tento princip rozvinul do složitější geometrické kompozice cest s alejemi, s pohledovými cíli a zřetelným rozčleněním dominikální pudy, vázané na hospodářský dvůr v Zahrádkách.

Součástí řešeného území části KPZ Zahrádecko je segment krajiny kategorie II. – „Organicky vyvinuté krajiny“, typu 13 – „Krajina rybníků“. Jedná se o segment Jestřebské kotliny s Novozámeckým rybníkem, který je součástí historické Jestřebsko - dokeské rybníční soustavy. Tuto soustavu doplňoval i dnes zaniklý Mnichovský rybník, napojený jedinečným nápusťným objektem Mnichovské průrvy do Novozámeckého rybníka. Právě plocha po zaniklém Mnichovském rybníku leží v dnešní rozlehlé nivě Bobřího potoka a v zamokřených polohách luk severně od Borku a zasahuje tak do komponované krajiny, vázané na vrchnostenské sídlo Nového zámku a na hospodářský dvůr v Zahrádkách

Regenerace kulturních hodnot řešeného území části památkové zóny spočívá v obnovení zásadních hodnot, spočívajících

- a) v doplnění, resp. obnově historicky doloženého geometrického uspořádání komponované krajiny s osovou kompozicí mezi okrajem zastavěného území Zahrádek a koridorem Bobřího potoka
- b) v možnosti obnovení Mnichovského rybníka jakožto prvku, spojujícího geometricky komponovanou krajinu vrchnostenského sídla Nového zámku a hospodářského dvora v Zahrádkách s krajinou rybníků Dokesko – jestřebské soustavy.
- c) V možnosti rekonstrukce nebo konzervace stavu architektonicky cenných staveb, které jsou součástí krajinné kompozice, nebo které doplňují kulturní hodnoty území

Záměry regenerace a obnovy kulturních hodnot budou spočívat následujících úkolech:

- a) Péče o komponenty kulturní krajiny (hlavní součásti kompozice – osy, cesty, aleje, průhledy ad.)
- b) Obnova zaniklých komponent kulturní krajiny (zejména obnova os a alejí kompoziční struktury)
- c) Obnova Mnichovského rybníka jakožto součásti historické struktury krajiny
- d) Rekonstrukce a obnova památkových objektů a architektonicky cenných staveb

(A.7.2) Popis a odůvodnění regeneračních zásahů u nemovitostí, u nichž povinnost vyžádat si předem závazné stanovisko podle § 14 odst.2 památkového zákona

(A.7.2.1) Kulturní památky.

Koncepce regenerace se nevyjadřuje k záměrům údržby, obnovy a využití kulturních památek v řešeném území.

(A.7.2.2) Architektonicky cenné stavby a jejich soubory

- a) **Zřícenina gloriety v Novozámecké bažantnici** (p.č. 1403, k.ú. Zahrádky). Zřícenina architektonicky jedinečného objektu signalizuje bod, ke kterému směřovala dnes zaniklá středová cesta s alejí toržubce os. Jedná se proto o významný bod krajinářské kompozice, ale také o důležitou stavbu Novozámecké bažantnice. Forma zachování objektu může být navržena na základě stavebně historického průzkumu a projektové dokumentace.
- b) **hájovna** čp. 90. Objekt v havarijním stavebním stavu patřil do schématu komponované idylické krajiny první poloviny 19. Stol. s bažantnicí, rybníčkem a hájovnou. Hájovna na severním okraji bažantnice přiléhá k nivě Bobřího potoka a v některých pohledech ze severu dotváří atraktivnost pohledů přes nivu potoka. Forma zachování objektu může být navržena na základě stavebně historického průzkumu a projektové dokumentace.
- c) **vesnický dům**, Borek čp. 3. Patrový roubený objekt je stopou historické zástavby Borku a jeho cenného půdorysného uspořádání. Rekonstrukce objektu je proto žádoucí.

(A.7.2.3) Významné komponenty tvořící krajinné hodnoty

- a) **Valdštejská alej** (p.č. 800, k.ú. Zahrádky). Jedná se o zásadní prvek krajinné kompozice umožňující propojení důležitých částí komponované krajiny, umožňující výhledy do krajiny a využitelný pro naučné, poznávací a turistické aktivity. Práce na údržbě a obnově existující aleje budou vycházet z odborné studie, vyhodnocující stav a možnosti obnovy této krajinné osy. Bude se jednat jak o stav stromů, tak o stav cesty. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).
- b) **Novozámecká bažantnice**. Důležitá součást komponované krajiny, navázaná na hlavní osu Valdštejské aleje. Dílčí cíl procházkových – naučně poznávacích tras a příklad stop ztvárnění bažantnice v počátku 19. století. Údržbové a revitalizační práce v Novozámecké bažantnici se budou týkat zásahů do porostů, do vodního režimu lokality včetně možnosti obnovy zaniklého rybníčku a do obnovy cest. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše). Tyto záměry budou prověřeny odbornou studií

(A.7.2.3) Zaniklé významné komponenty kulturní krajiny

- a) **Cesta s alejí** (pozemek v k.ú. Zahrádky je nutno oddělit) od Zahrádek k okraji koridoru Bobřího potoka (střední osa trojzubce os. Důležitá součást geometrické kompozice a součást procházkových cest s naučně poznávací funkcí. Obnova zaniklé cesty a ovocné aleje se bude opírat o odbornou studii obnovy zaniklých prvků geometrické komponované krajiny Zahrádecka. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).
- c) **Cesta s alejí** (pozemek v k.ú. Zahrádky je nutno oddělit) v prodloužení cesty od lokality u Staré Pošty (býv. Herrnsen) a to od cesty mezi zahrádkami a kostelem sv. Barbory k cestě, vedoucí po okraji koridoru Bobřího potoka (příčná osa křižující východní osu trojzubce). Důležitá součást geometrické kompozice a součást procházkových cest s naučně poznávací funkcí. Obnova zaniklé cesty a ovocné aleje se bude opírat o odbornou studii obnovy zaniklých prvků geometrické komponované krajiny Zahrádecka. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).
- d) **Cesta s alejí** (p.č. 809, k.ú. Zahrádky) od sochy sv. Starosty ke kostelu sv. Barbory po okraji koridoru Bobřího potoka. Důležitá součást geometrické kompozice a součást procházkových cest s naučně poznávací funkcí. Technické řešení povrchu cesty a obnova a doplnění aleje se bude opírat o odbornou studii obnovy zaniklých prvků geometrické komponované krajiny Zahrádecka. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).

- e) **Cesta s alejí** (pč. 699, 806/1, k.ú. Zahrádky) od kostela sv. Barbory k Valdštejnské aleji v místě Lindenschánky). Důležitá součást geometrické kompozice a součást procházkových cest s naučně poznávací funkcí. Technické řešení povrchu cesty a obnova a doplnění aleje se bude opírat o odbornou studii obnovy zaniklých prvků geometrické komponované krajiny Zahrádecka. Je možno řešit i umístění mobiliáře (lavičky, informační tabule, odpadkové koše).
- f) **Zaniklý Mnichovský rybník**, jehož rozloha zaujímá část nivy Bobřího potoka mezi Barbořiným mostem a Mnichovskou průrvou. Jedná se o významnou součást historické kulturní krajiny, jehož plocha propojuje segment komponované krajiny Zahrádecka se segmentem krajiny rybníků Jestřebsko - dokeské soustavy. Obnovení rybníka by obnovilo toto jedinečné propojení krajinných struktur a zdůraznilo by prostorové členění krajiny od ploch polí členěných trojzubcem os cest s aleji a dalších příčných os od kompaktního porostního celku Novozámecké bažantnice a prostoru Borku uprostřed ploch bývalé zemědělské plůžiny.

B. GRAFICKÁ ČÁST

Návrh koncepce regenerace části památkové zóny Zahrádecko

M 1: 5 000